

8
7*WAARNEMING VAN EEN STEPPENVORKSTAARTPLEVIER (Glareola nordmannii) NABIJ AXEL (**).*

Op 5 augustus 1965 bezocht ik met M. Helderweirt de vogelrijke spuitvelden nabij Axel, toen omstreeks 9.30 u. ons een vogel voorbij vloog, die nogal op een stern geleek. De omstandigheden voor observatie waren gunstig: afstand nagenoeg 30 m, kijkers 10 x 50 en 8 x 30 en zijdelingse belichting. De vogel vloog traag boven ons in een brede bocht, zodat zowel boven- als onderdelen goed zichtbaar waren. Volgende kenmerken werden genoteerd:

Korte ,iets naar omlaag gekromde snavel en afgeplatte, naar omlaag gehouden kop. Lange, in vergelijking met een stern, smalle en puntige vleugels; diep gevorkte staart die zwart gekleurd was. De staartinsnijding was duidelijk afgerond, terwijl de twee lange staartpunten zich goed aftekenden tegen de hemel. De bovendelen waren egaal donker, met uitzondering van de erg opvallende, witte bovenstaartdekveren en stuit, die met de donkere bovenvleugels en rug een scherp contrast vormden. Van de onderdelen waren kin, keel en borst zeer licht bruin; buik en onderstaartdekveren waren wit. Een borstband werd niet opgemerkt. De vleugelonderzijde was donker; okselveren en onderstaartdekveren waren donkerder dan de rest van de ondervleugel, maar dit was weinig opvallend. De vlucht was licht en zwierig en geleek wel wat op die van de Zwarte Stern (*Chlidonias niger*). Geen roep werd gehoord.

Na over de verschillende spuitreinen te zijn rondgevlogen, verdween de Vorkstaartplevier uit het zicht, vóór een donkere bommenrij. Wij hebben hem later niet meer gevonden.

Of het hier om een Vorkstaart- (*Glareola pratincola*) dan wel om een Steppenvorkstaartplevier ging, was niet erg moeilijk uit te maken, aangezien wij zowel boven- als ondervleugel meerdere malen duidelijk hebben gezien. Uit de literatuur wisten wij dat voor de differentiatie het patroon van de bovenvleugel van meer belang is dan dat van de ondervleugel. Dit is in de gewone determineerboeken helaas niet te vinden, maar wel bij Hayman (1956). Wij hebben dan ook minder aandacht besteed aan de tekening van de ondervleugel; deze was donker met afwezigheid van een witte achterrand. Toch is deze laatste volgens Hayman een onmisbaar kenmerk voor de Vorkstaartplevier. Stellig was zijn aanwezigheid ons niet ontsnapt, daar de hemel zeer helder was en het ex. op zeker ogenblik bijna recht boven ons vloog. Ook de kleur der bovendelen wijst op de Steppenvorkstaartplevier. Hierover verklaart Hayman: „At close range, the darker primaries and secondaries of *nordmanni* show up fairly well against the rest of the wing but this distinction is largely lost if the bird is at longer range... The Black-winged form has almost uniform dark upper-parts”. De Steppenvorkstaartplevier gaf ons een overtuigende zwart-witte indruk, een kenmerk dat wij ook bij Van der Velden (1954) hebben gevonden.

Glareola nordmannii werd volgens de „Avifauna van Nederland” (Ardea, 50: 51) slechts tweemaal vastgesteld. Sindsdien werden geen nieuwe gevallen

meer gemeld. In de naburige landen wordt hij veel minder waargenomen dan *Glareola pratincola*. De soortenrijke Duitse lijst (Niethammer, Kramer en Wolters (1964)) maakt er zelfs geen melding van.

Eigenaardig is dat bijna op dezelfde plaats, in 1959, een Vorkstaartplevier werd geschoten (Lim. 34: 205 en Gierv. 50: 193).

LITERATUUR:

Hayman, P. J. (1956): A note on field-identification of Pratincoles. Brit. Birds 49: 312—313.

Niethammer, G., Kramer, H. en Wolters, H. E. (1964): Die Vögel Deutschlands: 46. Akad. Verl. Ges., Frankfurt am Main.

Van der Velden, B. (1954): Een waarneming van de Steppenvorkstaartplevier, *Glareola nordmannii* Fischer, op de Beer. Ardea, 42, I 2: 343—345.

SUMMARY:

On August 5th, 1965 a specimen of *Glareola nordmannii* was observed over the setting ponds near Axel (Netherlands S. Flanders). The field description was compared with the study on Pratincoles determination of Hayman (1956) and agrees with it. This is the second sight-record and the third record for the Netherlands.

Gent.

J. van Impe.